

OECD Hírlevél - 2013. november

Tartalom

Köszöntő	2
Fontosabb várható események és kiadványok – 2013. ősz-tél	2
Magyarország csatlakozott az OECD adóügyi együttműködést szabályozó egyezményéhez	3
V4 országok a Nyugat- Balkánért közigazgatás-fejlesztési workshop...3	
Szakmai fórum a globális értékláncok szerepéről	4
A tudásalapú tőke és az innovációs befektetések támogatása	5
Parlamenti szeminárium	6
A Kormányzati Központok Vezető Tisztviselői Hálózatának éves ülése .6	
Budapesti Víz Világtalálkozó	7
Vízbiztonság a jobb életminőségért	7
OECD Képesség Kitérők 2013	8
„Milyen az élet?” - 2013.....	9
Energiahordozónkénti éves piaci elemzések	10
Energiahatékonysági középtávú jelentés 2013	11
A közlekedési PPP finanszírozás hatékonyabb szabályozása.....	11
A nukleáris üzemanyagciklus lezárásának gazdaságtana	12
A fenntartható nukleáris üzemanyagciklus felé	12
A kikötővárosok versenyképessége – összefoglaló jelentés	12
Az EU új közbeszerzési irányelvei és kapcsolódó aktualitások.....	13
Tudomány, Technológia, és Iparpolitikai Eredmények 2013: Innováció a növekedésért	13
Infokommunikációs technológia az egészségügyben	14

Közegészségügy a genomika korában	14
Kórházi ellátásvolumen kezelése: Németország és OECD-tapasztalatok	14
A pénzügyi oktatás nemzeti stratégiáinak előmozdítása	15
Pénzügyi oktatás a pénzügyi hozzáférhetőség javításáért	15
Nők és a pénzügyi oktatás.....	15
Adópolitikai körkép öt évvel a válság után	16
A munkahelyek számának katasztrofális visszaesése.....	16
Belső leértékelés - javíthatja a versenyképességet?.....	17
A monetáris politika hatékonysága a válság kezdete óta	17
A rendkívüli monetáris élénkítés előnyei és kockázatai	17
Innovatív finanszírozás és szolgáltatások a munkanélküliek bevonásához	18
Lokális stratégiák a fiatalok foglalkoztatásáért – Gyakorlati tapasztalatok	18
Helyi munkahelyteremtés: Miként segíthetnek a foglalkoztatási és képzési ügynökségek? – Írország.....	18
Város-Vidék Partnerség – Integrált szemlélet a gazdasági fejlődés érdekében	19
Az OECD-országok és a fejlődő gazdaságok agrárpolitikai monitoringja és értékelése	19
Agrárpolitikai eszközök a zöld növekedés támogatásához.....	19
Kockázatkezelés – a vészhelyzetkezelés stratégiai megközelítése	20
A szociális vállalkozások fellendítése Szerbiában	20
Tudástár	20

Köszöntő

2013 őszén a magyar-OECD kapcsolatok intenzitása tovább erősödött, hiszen Párizs mellett Budapesten is több kiemelt rendezvényre, találkozóra került sor. Október 17-18. között zajlott az OECD szakértőinek országtanulmányt előkészítő második látogatása, amelynek során találkoztak a témáiban illetékes legmagasabb szintű vezetőkkel is: Czomba Sándor, Cséfalvay Zoltán, Fónagy János, Hofmann Rózsa, Kovács Pál, Orbán Gábor államtitkárokkal, Banai Péter, Kisgergely Kornél, Maruzsa Zoltán, Turóczy László helyettes államtitkárokkal, Juhász Miklós GVH elnökkel és Palotai Dániel MNB ügyvezető igazgatóval. Az OECD Nemzeti Tanács Titkársága és az OECD Képviselőlet által szervezett 16 találkozó és a közel 40 partnerrel folytatott eszmecsere nagyban hozzájárult, hogy megalapozott, a tárgyalt kérdéseket alaposan megvizsgáló jelentés készülhessen. Emellett az ősszel három további budapesti rendezvényen vettek részt az OECD vezetői. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter és Rolf Alter az OECD közigazgatási és területfejlesztési igazgatója nyitotta meg a KIM és az Európai Bizottság közös workshopját, Dirk Pilat az OECD Tudománytechnológiai és Ipari Igazgatóságának helyettes vezetője volt az OECD Nemzeti Tanács globális értékláncokról szóló szakmai fórumának kiemelt előadója, Helen Mountford környezetvédelmi igazgatóhelyettes pedig a Budapest Víz Világtalálkozón vett részt.

Magyarország 61. tagállamként csatlakozott az OECD nemzetközi adóügyi együttműködést szabályozó többoldalú egyezményéhez. Az erről szóló dokumentumot Magyarország nevében Orbán Gábor a Nemzetgazdasági Minisztérium adó- és pénzügyekért felelős államtitkára írta alá Párizsban. Az OECD munkájának a döntéshozók szélesebb körében történő megismertetése szempontjából kiemelt jelentőségű, hogy Márton Attila, az Országgyűlés Gazdasági és informatikai bizottságának, illetve Számvevőszéki és költségvetési bizottságának tagja részt vett az OECD Parlamenti Szemináriumán. A tény pedig, hogy dr. Bíró Marcellt a KIM közigazgatási államtitkárát kérték fel vitaindító előadás megtartására a kormányzati központok vezető tisztségviselőinek éves szakmai találkozóján, jelzi, hogy a Szervezet értékeli Magyarország aktívabb szerepvállalását a legjobb gyakorlatok összegyűjtése terén folytatott munkában.

Dr. Cséfalvay Zoltán

Államtitkár

az OECD Nemzeti Tanács elnöke

Dr. Mikola István

Nagykövet

Fontosabb várható események és kiadványok – 2013. ősz-tél

November

november 13.	Megjelenik a Government at a Glance 2013 című kiadvány
november 19.	Megjelenik az OECD Gazdasági Kilátások 2013/2 című kiadvány
november 19-20.	A Nemzetközi Energia Ügynökség Kormányzótanácsának miniszteri szintű értekezlete
november 20-21.	LEED határon átnyúló helyi és térségi gazdaságfejlesztés konferencia, Londonderry
november 21.	Megjelenik a Health at a Glance 2013 című kiadvány
november 26.	Megjelenik a Pensions at a Glance 2013 című kiadvány

December

december 3.	Az OECD-MENA irányító testületének ülése, Rabat
december 4.	Az OECD Nemzeti Tanács ülése, Budapest
december 4-6.	A Területfejlesztési Bizottság miniszteri szintű ülése, Marseille
december 5.	A Világ Energia Kilátások 2013 kiadvány budapesti bemutatója
december 5-6.	TIVA workshop, Párizs
december 5-6.	NAEC-szeminárium és a NAEC munkacsoport ülése
december 11.	Az OECD Magyarországról készülő gazdasági tanulmányának vitája

Január

január vége	Az OECD Magyarországról készülő gazdasági tanulmányának bemutatása

Magyarország csatlakozott az OECD adóügyi együttműködést szabályozó egyezményéhez

Ángel Gurría főtitkár és Orbán Gábor államtitkár
Fotó: OECD / Christian Moutarde

Magyarország csatlakozott az OECD nemzetközi adóügyi együttműködést szabályozó többoldalú egyezményéhez. Hazánk nevében Orbán Gábor, a Nemzetgazdasági Minisztérium adó- és pénzügyekért felelős államtitkára írta alá az egyezményt Párizsban, és ezzel Magyarország lett a 61. aláíró ország. Az OECD részéről a Szervezet főtitkára, Ángel Gurría látta el kézjeggyével a dokumentumot. Jelen volt továbbá Grace Perez-Navarro, az OECD adóügyi igazgatóhelyettese, Josée Fecteau az OECD jogi igazgatóhelyettese, Magyarország részéről pedig Mikola István nagykövet és Tóth Péter szakdiplomata.

2013. november 12.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Az OECD [közleménye](#)

Az Egyezmény [rövid ismertetője](#)

További információk: OECD.org

Ángel Gurría üdvözölte Magyarországot csatlakozását az egyezményhez. A főtitkár szerint az aláírás "fontos jelzés", hogy Magyarország komolyan elkötelezett az adóelkerülés és adócsalás elleni nemzetközi harcban. A főtitkár megjegyezte: az aláírók számának gyors bővülése mutatja, hogy egyre több állam támogatja az adóügyi információcserét. Magyarország a november 21-22. között Indonéziában tartandó adóügyi együttműködést segítő konferencia előtt írta alá az egyezményt. Indonéziában várhatóan tovább bővül az aláíró országok köre. Az egyezmény az adóügyi együttműködésnek több formáját fedi le. Szabályozza a kérésre történő információcserét és az információcsere egyéb formáit, a külföldi adóellenőrzésekben és az adóbehajtásban történő együttműködést, miközben tiszteletben tartja az adózók jogait. Orbán Gábor szerint a csatlakozás elősegítheti azt a Magyarországot által is támogatott OECD-kezdeményezést, amelynek célja az adóalap-csökkentés és profit-áthelyezés megakadályozása. Az egyezmény Magyarországnak új eszközöket adhat a nemzetközi adókikerüléssel szembeni hatékony fellépésre, és lehetőséget biztosít arra, hogy a csatlakozott államok körében jobban érvényt tudjunk szerezni saját belső adójogszabályainknak.

V4 országok a Nyugat- Balkánért közigazgatás-fejlesztési workshop

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium és az Európai Bizottság által közösen szervezett háromnapos konferencia célja a nyugat-balkáni országok felé történő ismeret-átadáson túl egy közigazgatási szakértői hálózat és egy közös projekt-alap létrehozása volt, melyek a jövőbeni szorosabb együttműködés bázisát hozzák létre a Magyarország számára kiemelten fontos térséggel. Szerbia, Koszovó, Bosznia-Hercegovina, Macedónia, Montenegró és Törökország magas szintű köztisztviselőivel együtt összesen mintegy száz résztvevő számára harminc előadást tartottak Magyarország és a többi V4 ország szakértői, illetve az EU és a Regionális Államigazgatási Iskola (ReSpA) előadói. A konferenciát Dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter és Rolf Alter közigazgatási és területfejlesztési igazgató nyitotta meg az Európai Bizottság képviselőjével közösen. Alter úr a hivatalos megnyitót követően előadást tartott Magyarországot és az OECD közigazgatási együttműködéséről.

Magyarországot az OECD számára fontos partnernek nevezve kiemelte, hogy a Magyar Program felülvizsgálata az OECD számára is jelentős tanulási lehetőség volt, és üdvözölte a stratégiai együttműködés tervezett folytatását. Alter úr méltatta Magyarországot hosszú távú közigazgatás-fejlesztési tervét, mely a teljes kormányzatra kiterjed, és koherenciát mutat a gazdasági háttérrel. A gazdasági világválság következtében általánosan tapasztalható jelenség, hogy az

állampolgárok kormányzásba és közigazgatásba vetett bizalma megingott. A bizalom újjáépítése különösen fontos a szerkezeti reformok végrehajtásához. Az állampolgárok bizalma nagyban múlik a közigazgatás minőségén, így annak folyamatos fejlesztése szükséges, mivel a közigazgatást egyre inkább szolgáltatásként fogják fel az emberek, melytől hasonló gyorsaságot és színvonalat várnak el, mint ami a magánszférában tapasztalható. Alter úr beszédét követően dr. Biró Marcell közigazgatási államtitkár úr mutatta be részleteiben a Magyar Programot, majd a többi V4 ország szakértőinek beszámolóit következtek. Az ülésnapot követően Alter úrnak a Nemzeti Közszerződési Egyetem díszdoktori címet adományozott.

Rolf Alter, Navracsics Tibor és Biró Marcell
Fotó:KIM

2013. szeptember 16-18.

Budapest

Kontakt: [Kozma Szabina \(KIM\)](#)

A konferencia [honlapja](#)

Szakmai fórum a globális értékláncok szerepéről

2013. szeptember 12.

Budapest

Kontakt: [Várkonyi Gergely](#)

A konferencia [honlapja](#)

Fotók: Nemzetgazdasági Minisztérium

A Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) az OECD-vel közösen 2013. szeptember 12-én fórumot rendezett Budapesten az OECD három egymással szorosan összefüggő friss tanulmányának – a globális értékláncok (GVC); a tudásalapú tőke (KBC); a hozzáadott érték alapú kereske-

delmi statisztika (TiVA) – témájában. A fórum keretében két külön szeminárium nyújtott alkalmat KBC és TiVA témakörökben az érintett minisztériumi és háttérintézményi szakértőknek a kiemelt témák jobb megismerésére.

Mikola István, Magyarország OECD melletti állandó képviselőjének nagykövete a fórum megnyitásakor hangsúlyozta, hogy mára a termelés és a szolgáltatás globális folyamattá vált; a kérdés az, mit tehet egy-egy ország azért, hogy minél többet profitáljon egy ilyen értékláncból. Az értékláncok megértéséhez elengedhetetlen a kereskedelemben lévő globális értékmozgásokra való rátekintés, amely képes megmutatni, hogy valójában mennyi érték keletkezett egy adott országban. Erre a klasszikus export-import adatok önmagukban nem alkalmasak, ezért az OECD és a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) adatbázist hozott létre a hozzáadott érték alapú kereskedelemről. A hozzáadott érték alapú kereskedelem és a globális értékláncokon belüli feljebb lépésben pedig nagy szerepe van a tudásalapú tőkének, melynek az immateriális javak, az innováció, a szellemi tulajdon, és az emberi erőforrás a főbb elemei. A versenyképességhez pedig átfogó stratégiákra van szükség, egyebek között az innováció, az oktatás, a képzés vagy a tudomány- és gazdaságpolitika területén.

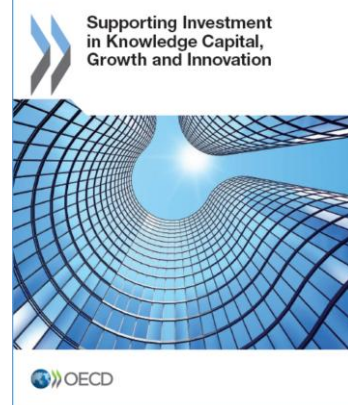
Cséfalvay Zoltán, az NGM gazdaságstratégiaiért felelős államtitkára a fórumon tartott előadásában kiemelte: napjainkban globális értékláncok versenyeznek egymással, és az országok közötti verseny leginkább a vállalatok által felépített értékláncba való becsatlakozást jelenti. Magyarország a gyártás területén sikeresen bekapcsolódott a globális értékláncokba, hiszen az ország megfelelően nyitott és rugalmas ehhez, valamint a pénzügyi stabilitás feltétele is teljesül. Kulcsfontosságú, hogy Magyarországon ne csak gyártsanak ezek a cégek, hanem fejlesszenek, tervezzenek is. Hazánk kicsi és nyitott gazdaság, az export aránya a GDP-n belül a 90%-ot is meghaladja; a kivitel 60%-a hazai előállítású érték. Az OECD globális értékláncokról készült tanulmánya megállapítja, hogy a szolgáltató szektor erősen a hazai hozzáadott értékre épül, de a klasszikus ipari ágazatokban – például a járműgyártásban – is jelentős ez az arányszám, sőt 2005 és 2009 között (az OECD 2009-ig vizsgálta az adatokat) folyamatosan nőtt a hazai hozzáadott érték. Könnyebb bevonni a globális láncokat a gazdaságba, mint felépíteni azokat, valamint a termelés, a gyártás, az ipar nagyon fontos; ezekkel lehet "lehorgonyoztatni" a globális értékláncokat. Azonban szolgáltatások, tudásalapú tőke kell ahhoz, hogy a már letelepedett globális értékláncban a termelés minél magasabb hozzáadott értékkel bírjon. Fontos az is, hogy a már betelepült vállalatokkal jó partnerséget alakítson ki az ország. A kormány ezért törekszik partnerségi megállapodások megkötésére a Magyarországon működő nagy cégekkel. Ezeknek a célja, hogy az általuk felépített globális értékláncban belül Magyarország minél feljebb tudjon lépni. Ehhez pedig elengedhetetlen tovább erősíteni a tudástőkét, növelni a kutatás-fejlesztésre, innovációra fordított forrásokat, és csökkenteni az adminisztrációs terheket.

Dirk Pilat, az OECD Tudománytechnológiai és Ipari Igazgatóságának helyettes vezetője bemutatta az OECD tanulmányainak főbb eredményeit, és elmondta a Szervezet hazánkra vonatkozó meglátásait a témában, melyek szerint Magyarország fontos szerepet játszik a globális értékláncokban, ezeken belül főként az elektromos és szállítási berendezéseknél, illetve a nehéziparban, kevésbé intenzív ugyanakkor a magyar jelenlét az üzleti szolgáltatások területén. Az adatok alapján az is látszik, hogy a magyar iparágak egyre jobban integrálódnak a globális értékláncokba.

A tudásalapú tőke és az innovációs befektetések támogatása

Az OECD-országok gazdaságaiban a befektetéseket és a növekedést egyre látványosabban befolyásolja a szellemi- és tudásalapú tőke (KBC). Több tagországra jellemző, hogy a vállalatok többet vagy legalább annyit költenek szellemi- és tudásalapú tőkére, mint a klasszikus fizikai javakra (pl. gépek, felszerelések, épületek). Mindez arra mutat rá, hogy az OECD-országok gazdaságai hosszú távú ökonómiai és szervezeti transzformáción mennek keresztül. Az egyre élesedő globális verseny, az informatikai és híradástechnikai eszközök iránti megnövekedett igények, az új vállalkozási formák és modellek, és a szolgáltatási szektor szerepének növekedése a szellemi javak fontosságát erősíti. Ezenfelül a gazdasági válság a politikán belül is fókuszba helyezte azon eszközöket, melyek elősegíthetik a szellemi- és tudásalapú tőke halmozását mint a növekedés új forrásainak egyik fő elemét. Egy válság idején ugyanakkor problémát jelent, hogy ezen javak nehezen meghatározhatók, mérhetők, azaz finanszírozásuk sok esetben kérdésessé válhat, kiváltképp, hogy hatásaik legtöbbször csak hosszabb távon érezhetőek maradéktalanul. Mindez aggasztó, mivel a szellemi- és tudásalapú tőke iránti igény a magas hozzáadott értékű üzleti tevékenységek esetében a legjelentősebb. A szellemi- és tudásalapú tőke keresletének rohamos növekedése új kihívást jelent a szabályozás, a vállalkozás és a gazdasági tervezés, mérés terén. Rendszereink jelenleg egy olyan világon alapulnak, ahol a fizikai valóval rendelkező tőke a növekedés fő forrása. Új gondolkodásmódra van szükség ahhoz, hogy képesek legyünk felmérni és irányítani az új feltételeket, szituációkat. Ez a paradigmaváltás mindenhol meg kell hogy jelenjen, az adózási rendszertől a versenypolitikán át egészen a vállalkozáspolitikáig. A tudásalapú tőke és az innovációs befektetések támogatása kiadvány egy hosszú, többéves elemzés eredménye, melynek folyamán az OECD több irányból közelítette meg a kérdéskört. Az elemzés rámutatott, hogy az ilyen irányú befektetések növelik a termelékenységet és a teljesítményt is. Az is hamar egyértelművé vált, hogy a tudásalapú javak mára a versenyképesség egyik fő motorjává váltak a kiemelt iparágakban (különös tekintettel az autóiparra, ahol például az alkalmazott szoftverek a versenyképesség egyik legfőbb tényezőjének bizonyultak). Az OECD tanulmánya azt is hangsúlyozza, hogy azon országok, ahol hangsúlyos szerepet kap a tudásalapú tőke (akár a klasszikus kutatás-fejlesztési stratégia kibővített részeként) sokkal hatékonyabban képesek támogatni az innovatív vállalkozásokat. Mindehhez természetesen részletes szabályozás szükséges, mely a tudásalapú elemek megteremtésének ösztönzését, védelmét és elterjedését biztosítja. Minél direkter a támogatás a tudásalapú tőke irányában, annál határozottabban látható az eredmény. Az elemzés kitér a K+F tevékenységgel összeköthető adókedvezmények és adójóváírások rendszereire is, és megállapítja, hogy ezen eszközök alkalmazása az adatok alapján láthatóan sokkal kisebb előnnyel jár az innovációs tevékenységek támogatásában. Egyfelől a multinacionális cégek esetében nagy a veszélye a tudáselemek határokon való „átfolyásának”, másfelől pedig az ilyen eszközök egyértelműen versenyhátrányba kényszerítik a KKV szektort. A KBC támogatás kiemelt eleme a szellemi tulajdonjogok (IPR) rendszere. A szabályozásnak elég erősnek kell lennie ahhoz, hogy megvédje a szellemi tulajdont, ugyanakkor nem szabad túl restriktívnek lennie a szellemi javak felhasználása terén, mert az már hátráltatna egyes innovációs tevékenységeket. A kiadványban szereplő adatok egyértelműen mutatják, hogy azon országokban, ahol kellő egyensúllyal kidolgozott szabályozás védi a szellemi tulajdont, ott az innovatív fejlesztések és cégek is nagyobb számban jelennek meg. A kiadvány egyik fő fejezete a humán erőforrás kezelés fontosságát is kiemeli. A tudásalapú tőke minél szélesebb körű elterjedéséhez elengedhetetlen a megfelelően képzett munkaerő. Ez pedig azt jelenti, hogy az oktatás, a munkaerőpiac, a képzés és a szociálpolitika is olyan elemeket kell, hogy tartalmazzon, melyek segítik a tudásalapú gazdaság kialakítását.

2013. október 10.

Kontakt: [Várkonyi Gergely](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

Table 1.1. The classification of KBC and its possible effects

Type of KBC asset	Mechanisms of output growth for investor in the asset
Computerised information	
Software	Improved process efficiency, optimised vertical and horizontal integration
Databases	Better market segmentation and appropriation of consumers' rent. Optimised vertical and horizontal integration. The use of information to improve logistics and production efficiency.
Innovative property	
Research & Development	New products and services. Quality improvements to existing ones. Better ways of producing output. New technologies.
Copyright and license costs	Knowledge diffusion (inventions and innovative methods).
New product development in the financial industry	More accessible capital markets. Reduced information asymmetry and monitoring costs.
New architectural and engineering designs	Fixed cost leading to production in future periods. Quality improvements, novel designs, enhanced processes.
Economic competencies	
Brand-building advertisement	Price premium. Increased market share. Changes in consumers' preferences.
Market research	Targeted products and services. Increased market share.
Workers' training	Improved production capability of workers. Increased skill levels.
Management consulting	Faster and better decision making. Improved production processes.
Organisational capital	Faster and better decision making. Improved production processes.

Source: Based on the classification in Corrado et al. (2005), "Measuring Capital and Technology: An Expanded Framework", in *Measuring Capital in the New Economy*, C. Corrado, J. Haltiwanger and D. Siegel (eds.), *Studies in Income and Wealth*, Vol. 65, The University of Chicago Press, Chicago, IL.

Parlamenti szeminárium

2013. október 2.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Információk:

[Napirend és](#)

[prezentációk,](#)

[összefoglaló](#)

Márton Attila

Fotó: [parlament.hu](#)

Az OECD és a nemzeti parlamentek közötti párbeszéd és információáramlás megkönnyítése érdekében 2011-ben létrejött OECD Parlamenti Hálózat októberi szemináriumára Magyarországon kívül 17 ország 40 parlamenti képviselője látogatott el Párizsba, hogy betekintszen az OECD különböző bizottságainak munkájába. Hazánkat Márton Attila, a Gazdasági és informatikai bizottság, illetve a Számvevőszéki és költségvetési bizottság tagja képviselte a találkozón, ahol olyan témákat tekintettek át mint a gazdasági előrejelzések, foglalkoztatási és migrációs folyamatok, az OECD- és G20-as országok kiemelt támogatásával futó BEPS-

kezdeményezés (Base Erosion and Profit Shifting = adóalap-erózió és profitátcsoportosítás), az OECD átlátható és feddhetetlen lobbitevékenységgel kapcsolatos munkája, illetve a jólét mérésével kapcsolatos statisztikai tevékenység legújabb eredményei (az „OECD My Better Life Index (BLI)” mutatórendszer és a „How’s Life?” című kiadvány). A Parlamenti Hálózat következő eseményét 2014. február 5-7. között rendezik meg.

A Kormányzati Központok Vezető Tisztviselői Hálózatának éves ülése

2013. október 23-25.

Santiago, Chile

Kontakt: [Kubátov Anikó \(KIM\)](#)

A konferencia [napirendje](#)
[háttéranyagai](#)

Az OECD 32. alkalommal a chilei Santiagóban rendezte meg a kormányzati központok vezetőinek éves szakmai találkozóját, melyen vitaindító előadás megtartására kérték fel dr. Biró Marcellt, a KIM közigazgatási államtitkárát. Az ülésen résztvevők a válság kezelésének közigazgatási vetületeiről folytattak vitát három szekció keretében.

Az államtitkár a „Building trust and confidence and better institutions” című szekcióülésén a magyar közigazgatás-fejlesztés tapasztalatait és elképzeléseit ismertette. Az OECD tagállamai számára mind nagyobb kihívást jelent, miként képes az állam megnyerni polgárait a szükséges kormányzati intézkedésekhez, miképpen javítható a polgárok államba vetett bizalma. Dr. Biró Marcell előadásában kiemelte, hogy az OECD által hangsúlyosnak ítélt három elemen – átláthatóság, integritás, elkötelezettség – túl továbbiak azonosítására van szükség. Hangsúlyozta, a magyar elképzelés szerint kiemelt szerepe van a vezetésnek, a kapacitásnak és a teljesítménynek is. Elmondta továbbá, hogy a szervezeti bizalom helyreállításában fontos elemként jelenik meg az interperszonális bizalom is. A magyar javaslatokat számos ország küldötte jelölte meg követendő elképzelésként. A résztvevők a fentieken túl a további elemeket azonosították: nyitott kormányzás, a szolgáltatások minőségének javítása, az egyszerűsítés, a folyamatok és a kapacitás fejlesztése. Mindenki egyetértett abban, hogy a jó kommunikáció alapvető a lakosság bizalmának elnyerésében. Az ülés másik két témája a stratégiai tervezés és a jó központi kormányzat építésére vonatkozott. Előbbi esetében a résztvevők egyetértettek abban, hogy elsődleges fontossággal bír az optimizmus, a tiszta célok meghatározása, a kormány elképzeléseinek bemutatása, megfelelő kommunikációja. Hangsúlyozták, hogy a válság lehetőséget nyújt a reformra és a tanulásra, illetve, hogy a stratégiai gondolkodás azt is jelenti, készülni kell a következő válságra. A konferencia résztvevői osztották azt a nézetet, hogy a jó központi kormányzat építésében elengedhetetlen a stratégiai gondolkodás, illetve hogy a komplex és koherens irányelvek kidolgozása szintén alapvető feladat. Többen emelték ki a pénzügyi tárcával való közvetlen kapcsolat fontosságát, valamint a szervezeti egységek közötti kommunikáció javításának szükségességét.

Fotó: KIM

Budapesti Víz Világtalálkozó

Hazánk 2013. október 8-11. között rendezte meg a Budapesti Víz Világtalálkozót a 21. század vízügyi kihívásainak témájában. A találkozó a kormányzatok és nemzetközi szervezetek magas szintű képviselői, valamint a civil társadalom és az akadémiai körök részvételével zajlott. A konferencia a fenntartható fejlesztési célok kialakítását is szolgáló 2015 utáni fejlesztési folyamat agendájába illeszkedett, továbbá a Nemzetközi Vízügyi Együttműködés Évének meghatározó állomását jelentette. A plenáris ülés mellett tudományos fórum, ifjúsági fórum, valamint üzleti fórum keretében is szakmai vitákat, előadásokat tartottak, illetve kiállítást rendeztek a víz és az egészségügyi viszonyok témakörében.

A nagyszabású konferencia fővédnöki tisztjét Áder János köztársasági elnök töltötte be, aki Ban Ki-mun ENSZ főtitkárral együtt nyitotta meg az eseményt. A Világtalálkozón részt vett Martonyi János külügyminiszter és Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter is, továbbá számos ENSZ szakosított szervezet vezetője (UNESCO, FAO, WHO, WMO, UNSGAB, UN-Water). Az OECD-t Helen Mountford Környezetvédelmi igazgató-helyettes és Aziza Akmouch, a Szervezet Vízkormányzati Programjának vezetője képviselte. A találkozón –

Budapesti Víz Világtalálkozó – Fotó: www.budapestwatersummit.hu

melynek célja a víz és a sanitáció Fenntartható Fejlesztési Agendában betöltött szerepének értékelése és a 2015 utáni fejlesztési célokhoz való hozzájárulás volt – a résztvevők a vízügyi kérdések széles skáláját tárgyalták meg a jó vízügyi kormányzástól a gazdaság zöldítéséig. A Világtalálkozó záródokumentumaként a résztvevők elfogadták a politikai ajánlásokat tartalmazó Budapesti Nyilatkozatot. A dokumentum értelmében a 2015 utáni, az MDG-ket felváltó globális fejlesztéspolitikai keretben önálló vízügyi célkitűzésre van szükség. Ennek megvalósítása feltételezi jól meghatározott, globális, regionális és nemzeti célkitűzések, hatékony, átlátható és elszámoltatható vízügyi kormányzás meglétét, valamint a résztvevők elkötelezettségét, és új finanszírozási források biztosítását

2013. október 8-11.

Kontakt: [Obermayer Anita](#)

A konferencia [honlapja](#) és [zárónyilatkozata](#)

Vízbiztonság a jobb életminőségért

A következő évszázad derekára az emberiség több mint 40%-a vízhiány sújtotta területen él majd, így a vízbiztonság a kormányok számára alapvető szakpolitikai kihívást jelent. Átfogó reformok életbe léptetése nélkül pesszimista jövőkép rajzolódik ki, mivel a vízigény, a vízhiány és a vízszennyezés mértéke folyamatosan nő. Jelen kiadvány rámutat arra, hogy a kormányzatoknak fel kell gyorsítaniuk a vízgazdálkodás hatékonyságának javítását, és egy olyan hosszú távú stratégiát kell kialakítaniuk, amely kifejezetten figyelembe veszi és felméri a vízhez kapcsolódó kockázatokat, valamint e kockázatok optimalizálását.

A kiadványban javasolt kockázat alapú szemlélet a reaktív jellegű szakpolitikát proaktív irányba tolja. Ennek lényege a vízzel kapcsolatos kockázatok megismerése, megcélzása és kezelése. A jelentés útmutatást fogalmaz meg arra vonatkozóan is, hogy e megközelítést milyen módon lehet a gyakorlatba átültetni, továbbá foglalkozik a vízbiztonság és az egyéb gazdasági, környezeti és társadalmi célkitűzések közötti kompromisszumok kezelésével a szükséges szakpolitikai koherencia megteremtése érdekében. E kockázat alapú megközelítés szerint meg kell határozni a különféle kockázatok elfogadható szintjét, bekövetkezésük valószínűségét, és a bekövetkezésükkor várható gazdasági vagy egyéb hatásokat. Az elfogadható mértékű kockázat meghatározását követően a vízkockázatokhoz a lehető legalacsonyabb költséget kell társítani. Ez például a vízhasználat és a vízszennyezés megfelelő beárázásával érhető el.

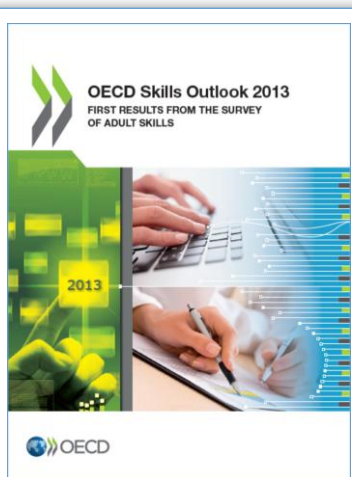

2013. szeptember 2.

Kontakt: [Borza Emese](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

OECD Képesség Kilátások 2013

2013. október 8.

Kontakt: [Várkonyi Gergely](#)

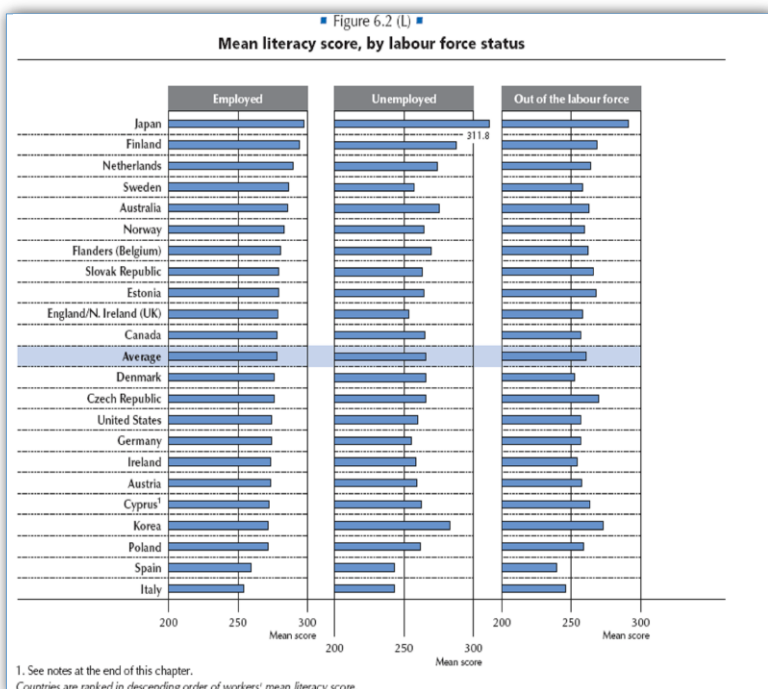
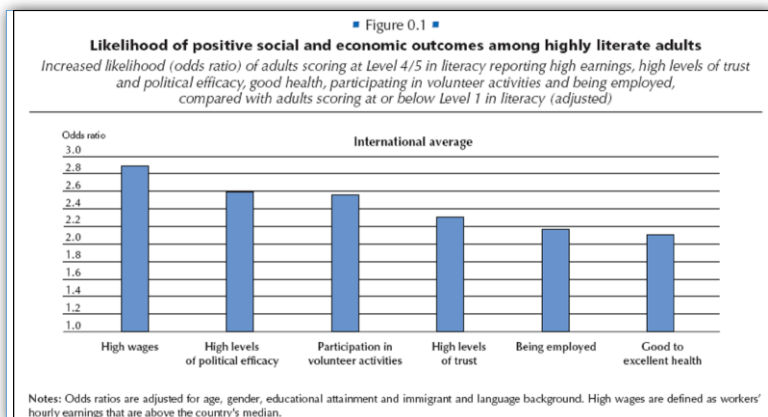
Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

PIAAC adatok: [OECD.org](#)

való bekerülésen, ahol nagyobb valószínűséggel sajátíthatók el azok a képességek, melyekre szükség lehet a jövőben. Ezzel ellentétben egy tudatosabb képességstratégiával rendelkező országban az intézményválasztás önmagában kevésbé befolyásoló tényező a megszerzett képességek terén.

Általánosan elmondható, hogy ugyanaz a trend figyelhető meg a képességeknél, mint ami az oktatási elemzések terén a végzettségeknél jelentkezett. Minél magasabb szintű képzettséggel rendelkezik az egyén, annál nagyobb esélye van a társadalmi jólétre. Ennek megfelelően az alacsonyabb képességekkel rendelkezők leszakadása is jól megfigyelhető gazdasági, társadalmi és egészségügyi tekintetben egyaránt. Ezért az országok célként kell, hogy kitűzzék a tudatos képességfejlesztést, hogy minimalizálják az egyes társadalmi csoportok leszakadását, és növeljék a hátrányos helyzetűek esélyét a megfelelő képességfejlesztésre. Bár a trendek hasonlóak, nem jelenthető ki, hogy a magasabb szintű végzettség jobb képességekkel társul. Egyfelől országról-országra váltakozhat a képességek szintje. Az adatok rávilágítanak, hogy egyes országokban a felsőoktatási diplomával rendelkezők többségének olvasási képességei a más országok gimnazistáival állnak azonos szinten. Másfelől adott országokon belül is látható, hogy pl. a diplomások közel egyharmada alacsonyabb értéket ér el, mint a középiskolások legjobb 33%-a, további egyharmaduk pedig közel azonos eredménnyel zár. E képet a felnőttkori képzések tovább árnyalják. A tanulmány egyértelműen rámutat arra, hogy a munkaerő versenyképességét főleg a formális oktatási közegen kívül szerzett képességek adják. Kitűnő példa erre a számítástechnikai tudás. Az esetek túlnyomó többségében a formális oktatási rendszerek túl merevek ahhoz, hogy a folyamatosan, szinte évről-évre változó követelményeknek megfelelően adjanak át tudást. Itt az oktatáson belül az alapok átadása válik fontossá, és az egyénnek a formális rendszeren kívül kell megtalálnia a módot a további képességfejlesztésre.

Az OECD 2010-ben indította útjára képesség stratégia projektjét, melynek fő célja az oktatásban, képzésben, munkában és társadalmi életben szerzett képességek vizsgálata és a tudatosan felépített képességfejlesztési politikák támogatása. A Szervezet 2008-ban megkezdte a felnőtt kompetenciák felméréséről szóló PIAAC programot, mely lehetővé teszi, hogy a témában rendelkezésre álljanak összehasonlítható adatok. Az ezévből beérkezett PIAAC első felmérési fordulója eredményeinek megjelenése mellett a már rendelkezésre álló OECD képesség stratégia szükségessé tette egy új kiadvány megjelentetését, mely ezen adatokat és tudásbázist felhasználva vizsgálja, hogy milyen hatással vannak a képességeik az OECD-tagállamok lakosságának életére, munkahelyére és a gazdaságokra. Az OECD Képesség Kilátások kiadványt ezentúl évente jelenteti meg a Szervezet. A tanulmány több esetben is párhuzamot von az iskolai végzettség és az elért képességi szint között, mivel a legtöbb tagországban a tudás mellett a fő képességek képzés az iskolai évekhez köthető. Sok esetben a képességek képzés nem előre megtervezett, tudatos stratégia mentén folyik, és ezekben az országokban láthatóan több múlik a megfelelő intézménybe

A tanulmány kiemeli, hogy a kormányzatok egyik fő feladata kell, hogy legyen a képességfejlesztésen felül a megfelelő képességek felhasználása is. Ehhez a képességfejlesztés, a munkaerőpiac igényei és a hosszú távú gazdaságpolitika összekapcsolása szükséges. A képességek megfelelő alkalmazása gazdasági előnyöket jelent, minthogy a magasabb szintű képességek minél jobb felhasználása növeli a termelékenységet. Az állítás ellenkezője is igaz, a képességek kihasználatlanul hagyása csökkenti a teljesítményt, és kirívó esetekben akár a munkaerő többségénél apátiát okozhat, mely nehezen visszafordítható állapot. (Japán egyes iparágainál ez például tapasztalható volt korábban.)

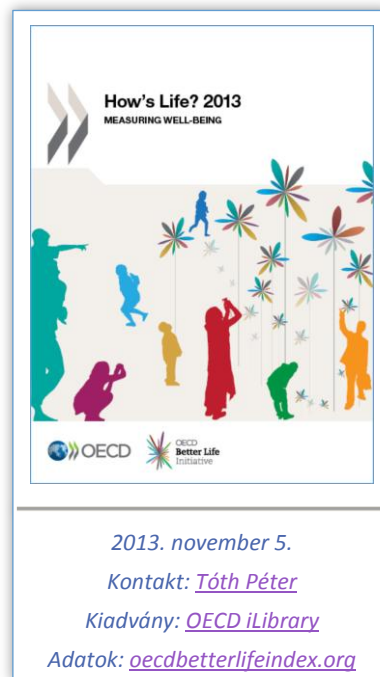
A társadalmi és gazdasági hatások között a tanulmány külön vizsgálja az átfogó szociális hatásokat. Itt is kimutatható, hogy célként a minél magasabb képességi szint elérése tűzendő ki, mivel a közügyekben való aktivitás, a bizalom, az egészségügy, a politikai és választói aktivitás, az önkéntes programokban való részvétel tekintetében is hatással van az eredményre a lakosság képességi szintje. Minél magasabb ez az érték, annál valószínűbb az aktívabb részvétel, a nagyobb bizalom, az egészségesebb életmód.

„Milyen az élet?” - 2013

Az OECD Jobb Élet Kezdeményezése a címben feltett kérdésre keresi a választ. A most másodikban megjelenő kötet az OECD jóléti statisztikával kapcsolatos munkájának eredményeit foglalja össze, részletesen bemutatva a 11 dimenziót leíró 25 indikátorra épülő rendszert, azok módszertani hátterét és az elmúlt húsz évben bekövetkezett változásait. Fontos kiemelni, hogy a mutatók a statisztikai adatgyűjtés korlátai és késése miatt a 2008-2012 közötti időszak valamelyik évére vonatkoznak. Ugyanakkor, a mutatórendszer nem is a rövid távú változásokat, hanem a jólét hosszú távú trendjeit és összetevőinek sokféleségét, illetve az egyes társadalmi csoportok közötti egyenlőtlenséget kívánja megragadni, így ez nem jelent problémát. Az OECD az országok, sőt egyének szintjén is eltérő preferenciák miatt nem publikál aggregált mutatószámot, így nincs általánosan érvényes rangsor sem a jólét általános szintje tekintetében. A Szervezet inkább csak relatíve jól, gyengébben, illetve közepesen teljesítő országokról beszél (az egyes mutatók szerint legjobb és legrosszabb értéket elérő államok alsó és felső 20%-ba, illetve köztes 60%-ba sorolása alapján). Hazánk a vizsgált 25 mutató közül egyszer szerepel a legjobbak, 10 esetben a leggyengébbek és 12 esetben a közepesek között – 2 mutatóra nincs adatunk. (A magyar adatok részletes bemutatója hírlevelünk [szeptemberi számának 31. oldalán](#) olvasható.)

Az OECD-országok az elmúlt 20 évben jelentősen javították polgáraik jóléti mutatóit – kivéve a foglalkoztatási és választási részvételi számokat –, de az átlagok óriási eltéréseket takarnak országok között és országokon belül is. A kötet külön fejezetet szentel a válság jóléti mutatókra gyakorolt hatásának, ami számos csatornán keresztül jelentkezett, különösen a gazdasági jellegű mutatókban: munkanélküliség, romló munkakörülmények, a pénzügyi bizonytalanság és a szegénység erősödése. A válság által kiemelten sújtott országokban romlottak az elégedettségi és bizalmi mutatók is, de más dimenziók (egészségügy, oktatás, környezet) jellegűkből fakadóan egyelőre alig változtak. Ma még nem látjuk a válság valamennyi

hatását, hiszen a pénzügyi és foglalkoztatási kondíciók romlása késleltetve jelentkező hatásokkal is járhat, különösen egyes, veszélyeztetett csoportok esetében. Ennek egy lehetséges vetületét, a nemek közti egyenlőtlenségeket mutatja be a másik speciális fejezet. Kiemelt téma még a foglalkoztatás minőségének állapota, amely számos, gyakran nehezen mérhető dimenziót foglal magában (pl. jövedelem, szociális kapcsolatok, autonómia, a foglalkoztatás biztonsága). Végül az utolsó fejezet a jólét fenntarthatóságával foglalkozik, első lépésben a jóléthez szükséges erőforrások (természeti, humán, társadalmi és gazdasági tőkelemek) fenntarthatóságán, illetve jóléti dimenziókhoz való kapcsolatán keresztül, azonosítva az ezek méréséhez kötődő kihívásokat. Az említett három utolsó fejezet végső soron a keretrendszer lehetséges és kívánatos fejlesztési irányait, és az azokhoz kötődő statisztikai, módszertani feladatokat járja körül, érdekes képet szolgáltatva a már ma is elérhető indikátorok alapján.

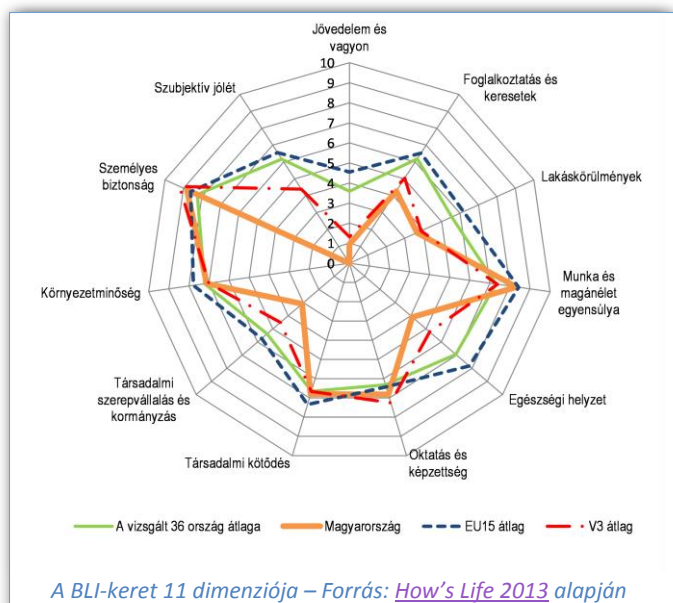

2013. november 5.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

Adatok: [oecdbetterlifeindex.org](#)

2013. július-augusztus

Kontakt: [Várkonyi Gergely](#)

Kiadványok:

[Szénpiaci elemzés 2013](#)[Olajpiaci elemzés 2013](#)[Megújuló energia-piaci elemzés 2013](#)[Gázpiaci elemzés 2013](#)[Villamosenergia-piaci elemzés 2013](#)

Energiahordozónkénti éves piaci elemzések

A Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) évente megjelenő kiadványgyűjteménye valamennyi energiahordozóra külön-külön összegyűjti az előző évi piaci és tagországi statisztikákat, trendeket, így átfogó képet tud adni az egyes energiahordozó piacok alakulásáról. A kiadványok elején található rövid áttekintés és definíció-gyűjtemény a statisztikai adatok jobb megértését segíti.

Jelenleg is a szénenergia biztosítja a világ villamos energia igényének 40%-át. A teljes energiaigényt tekintve az olaj után a második energiaforrás, míg a villamos energia generálás terén egyértelműen a leggyakrabban használt

nyersanyag. Az ezévi kiadvány rámutat az elmúlt 10 évben megfigyelhető trend folytatódására, miszerint a szénfelhasználás globális növekedése a fejlődő országok gazdasági fellendülésének következménye. Kína egymaga olyan szénfelhasználási növekedést mutat, amely alapján az előrejelzések kétségtelenül azt jelzik, hogy kifejezett politikai döntésre lesz szükség a tiszta-szén technológiák széleskörű alkalmazásához, vagy az alternatív energiaforrások biztosításához. Kína ezeket a döntéseket stratégiáiban már előrejelzi, azonban India esetében ez nem mondható el. Várható, hogy a következő 20 évben a globális szénimport igény növekedés jelentős hányadát India generálja majd. Globálisan a szén továbbra is a legolcsóbb energiaforrásnak számít, amely tovább nehezíti súlyának csökkentését a globális energiamixtúrában.

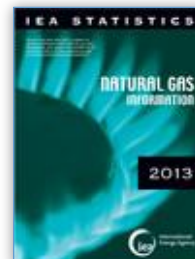
A globális olajfüggőség, az olaj lehetséges csúcstermelési pontjának elérése, az aktuális hordónkénti olajárak a világ vezető hírforrásainak főfelületein szereplő témák. Az IEA olajpiaci elemzése összesíti az elmúlt egy év adatait. A kiadványban nyomon követhető a piac alakulása, és az olajtermelőknek a továbbra is volatilis piacra adott reakciója. Az olajtermelés tekintetében megfigyelhető, hogy az arab térségre 2010 óta folyamatosan jellemző bizonytalanság az ellátás terén nem okozott nagyobb problémát. Ez csak kis részben magyarázható a 2011-ben alkalmazott IEA kollektív akcióval, hiszen a statisztikák arra is rámutatnak, hogy a kereslet továbbra is elmarad a 2008. évi gazdasági válság előtt tapasztalható szinttől.

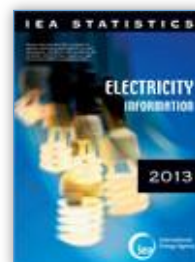
A megújuló energiaforrások 2000 óta a tiszta energia szektor növekedésének fő mozgatórugói. Azon belül is kiemelendő a napenergia és a szélenergia, amelyek elterjedtségükben az elmúlt években fokozatosan túlszárnyalták a vízenergiát és egyéb megújuló forrásokat. Az elmúlt évtizedben az irányzott támogatásoknak, szubvencióknak köszönhetően látványosan nőtt a megújuló források alkalmazása. Mindezek ellenére 1990-től 2008-ig átlagosan mindössze évi 2,8%-kal nőtt a megújuló energiaforrások által termelt villamos energia mértéke, míg a teljes áramtermelést tekintve az évi növekedés meghaladta a 3%-ot. Ráadásul a válság első hatásait követően a megújuló források globálisan az áramtermelés 19,3%-át tették ki, ami visszaesés az 1990-ben mért 19,5%-os értékhez képest. Az IEA meglátása szerint ez legfőbbképpen annak a következménye, hogy a kulcsfontosságúnak ítélt vízenergia térhódítása több országban is megtorpant, leginkább az egyéb környezeti hatásoktól való félelem miatt.

A gázpiac esetében az IEA kiadványa egyértelműen bemutatja, hogy a globális piacon belül olyan jelentős eltérések vannak, amelyek nem teszik lehetővé annak egy nagy egységként való vizsgálatát. Az Egyesült Államokban az olcsón termelhető és nagy mennyiségben jelen lévő palagáz megjelenésével a gáz a legolcsóbb energiaforrássá vált. Ez a drasztikus változás azt is jelenti, hogy az USA felhasználói oldalról függetlenítette magát a globális gázpiac változásaitól, és tervei között szerepel olyan infrastruktúra kiépítése, amely által nettó importőrből hamarosan nettó exportőrré válhat. Európa és Ázsia esetében a palagáz megjelenése a nehezebb elérhetősége és drágább termelési költségei miatt nem biztos, hogy ilyen jelentős áttörést jelent majd. Így viszont marad továbbra is elsődleges kérdésként a források diverzifikációja.

A villamos energia piaci elemzés tartalmát alátámasztják egyfelől a fenti kiadványokban megfigyelhető trendek, másfelől az idei kiadványban már megjelennek a fukushimai katasztrófa hosszabb távú hatásai. Ebben kulcsfontosságú az a német elhatározás, amely szerint leállítják atomerőműveiket, és a villamos energia ellátást alternatív forrásokból oldják meg. Ennek első hatásai már a 2012. évi statisztikáknál is tisztán láthatók. Az ilyen típusú döntések nem csak az adott állam piacára vannak hatással, hanem a tágabb értelemben vett környező régió statisztikáit is láthatóan befolyásolják.

Energiahatékonysági középtávú jelentés 2013

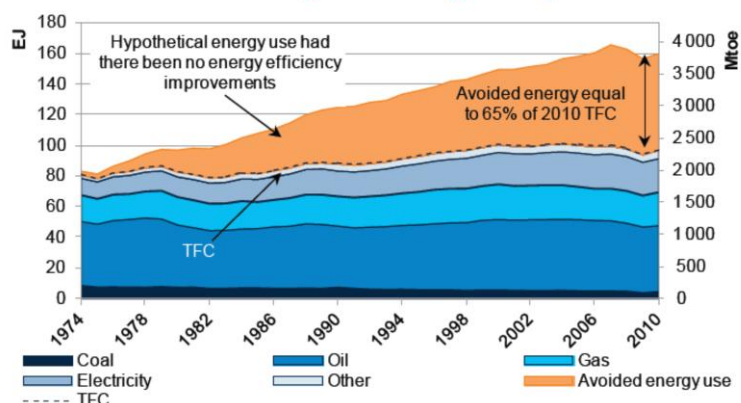
Az energiahatékonyság a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) meglátása szerint a „rejtett energiaforrás”, amely segítheti a globális klímapolitikai célok elérését. Az egyes technológiák rohamos fejlődése arra mutat, hogy a következő 30 évben a fejlett országok energiahatékonysági mutatói jelentős mértékben javulnak majd. Mindez némi optimizmusra adhat okot, bár több szervezet is megkérdőjelezi az IEA egyes prognózisait, mivel azok számításba veszik a „sokszor illuzórikus” kormányzati becsléseket az energiahatékonyság és -megtakarítás területén elérhető célokban és eredményekben. A kritikusok arra az adatra mutatnak rá, hogy míg 2005 óta világszerte egyre több kormány tűzi zászlajára a takarékoságot, a valóságban a 2008. évi szinthez mérten a globális energiahatékonyság csökkent. Ehhez az adathoz azonban hozzátartozik, hogy a hatékonysági adatok csökkenésének egyetlen kiváltója az olcsó, de alacsony hatékonyságú technológiák elterjedése a fejlődő országok körében, ahol, ellentétben a fejlett országokkal, az energiaigény is jelentősen növekedett a válság kezdete óta.

Ebből is látható, hogy szükség van az energiahatékonysági „piac” alakulásának minél részletesebb vizsgálatára. Ezért 2013-tól az IEA megjelenteti az Energiahatékonysági középtávú jelentés sorozatot, amely évente vizsgálja majd az IEA tagállamokban és a globálisan megje-

lenő

trendeket a témában. Az IEA olaj, gáz, szén és megújuló energiaforrások piacát vizsgáló sorozatához hasonlóan a kiadvány a trendek elemzését és 2020-ig tartó előrejelzéseket tartalmaz az energiahatékonyság kérdéskörében, és nagy hangsúlyt fektet annak bemutatására, hogy a múltban tett energiahatékonysági befektetések milyen hatással vannak ma is az energiafelhasználásunkra.

Figure ES.2 The “first fuel”: avoided energy use from energy efficiency in 11 IEA member countries

A közlekedési PPP finanszírozás hatékonyabb szabályozása

A tapasztalat azt mutatja, hogy nehéz elegendő forrást összegyűjteni a nagyléptékű közlekedési infrastrukturális beruházásokhoz. Ha az állami beruházások a tervezett szint alatt maradnak, szükség lehet alternatív forrásokra. A PPP konstrukciókat az 1990-es évek eleje óta alkalmazzák közlekedési infrastruktúra finanszírozásra. A válság óta sok országban ez a fajta finanszírozás még inkább vonzóvá vált a közkiadások csökkentési hullámai mellett. Ugyanakkor a PPP finanszírozási modellel kapcsolatos tapasztalatok igen vegyesek. Az egyik fő kihívás a forgalmi igények felmérésének hiánya, illetve az igények megbecsülhetőségi hibahatára. A rosszul felmért kívánalmak nagy mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy több ilyen jellegű közlekedési beruházás esetén az adófizetői hozzájárulás sokkal magasabb lett a tervezettnél. Ennek elkerülése érdekében független és országspecifikus költség-haszon elemzésre van szükség. Az intelligens közlekedési rendszerekre helyezett nagyobb hangsúly is az elérhető infrastruktúra hatékonyabb kihasználtságát eredményezheti, mely növeli a kiszámíthatóságot is. A PPP konstrukciók sokszor érhetnek el költségcsökkenést innovációk bevezetésével (pl. projekttervek radikális újratervezésével vagy az építési technológiák fejlesztésével). Ennek ösztönzéséhez szükséges, hogy a merev közbeszerzési rendszereknél rugalmasabban történjenek a kiírások. Egyes projektek esetében, ahol ilyen szabadabb eljárásokat alkalmaztak akár 60%-os költségcsökkenés is tapasztalható volt. Ugyanakkor gondosan meg kell válogatni azokat a projekteket, ahol lehetőség van innováció alkalmazására, mivel az infrastrukturális fejlesztések többségénél az innovációs potenciál nagyon alacsony, és az ez által elérhető kiadáscsökkenés elenyésző.

2013. október 16.

Kontakt: [Várkonyi Gergely](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

2013. szeptember 26.

Kontakt: [Várkonyi Gergely](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

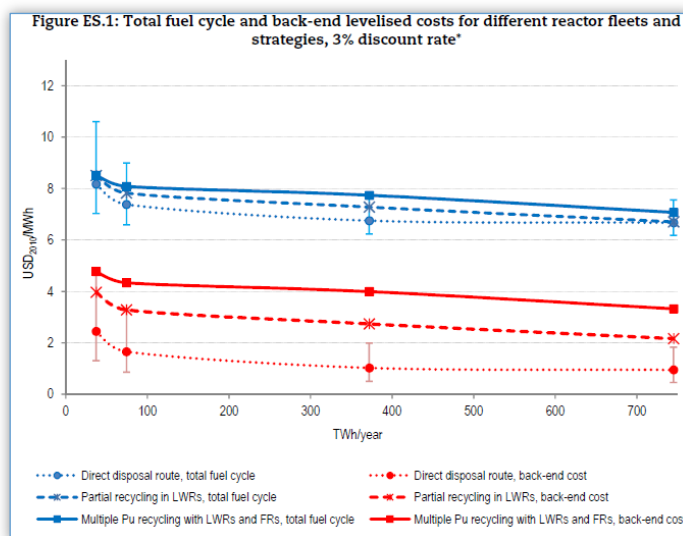
A nukleáris üzemanyagciklus lezárásának gazdaságtana

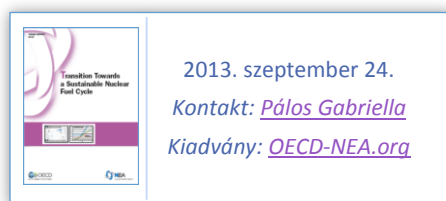
A nukleáris üzemanyagciklus a fűtőelemek atomerőművi hasznosítását követő, a fűtőelem-ből származó radioaktív hulladékok kezelésével és végleges tárolásával foglalkozó, záró szakasza olyan kulcskérdéseket vet fel, melyek megoldásának hatásfoka és annak költségei az atomenergia elfogadottságát nagymértékben befolyásolják. A Nukleáris Energia Ügynökség (NEA) tanulmánya kiemelkedően aktuális, hiszen a közelgő évtizedekben világszerte esedékessé válik a jelenleg üzemelő atomerőművek leszerelése, a jelenleg ideiglenes tárolókban kezelt kiégett fűtőelemek sorsának végleges rendezésével egyetemben. A kiégett fűtőelemek kezelési és végleges tárolási költségének fedezete a gyakorlatban a megtermelt atomenergia árában jelentkezik, ezért annak nagyságrendjéről minél pontosabb és megbízhatóbb megközelítő becslésre van szükség, hogy az biztosan fedezze a nagyaktivitású hulladék kezelésének költségét, viszont az atomenergia versenyképességét se befolyásolja szü-

ségtelenül negatív irányban. Az egyes nemzeti költségbecslések – főként a szabályozási keret és a választott technológia különbségeiből adódóan – nem vethetőek össze könnyen. A NEA e tanulmányában – az egyes tagállamok kiégett

üzemanyag-kezelésre vonatkozó költségbecsléseit, és az erre elkülönített pénzügyi alapokra vonatkozó nemzeti szabályozás vizsgálatát követően – három modellstratégiára nézve alakít ki magas szintű költségbecslést a teljes ciklus és komponensei tekintetében, érzékenységi vizsgálattal segítve a fő költségtényezők azonosítását. Az elemzés támogatja a tagállami döntéshozókat az üzemanyagciklus-lezárási opciók közötti stratégiai döntés meghozatalában, a megfelelő finanszírozás biztosítása mellett.

A fenntartható nukleáris üzemanyagciklus felé

A negyedik generációs gyorsreaktorok kifejlesztésének célja, hogy azok választ adjanak az ellátásbiztonság, fenntarthatóság, gazdasági versenyképesség és megbízhatóság kérdéseire. A NEA üzemanyagciklus tudományos kérdéseit vizsgáló munkacsoport korszerű üzemanyagciklus-szenáriókat vizsgáló szakértői csoportja által készített jelentés a globális energiaigény-szenáriókat vizsgálja a hagyományos atomreaktorokról gyorsreaktorokra való átállás kontextusában, kiemelt tekintettel az urán-szükségletre, új atomerőművi beruházásokra, radioaktív hulladék-kezelési kérdésekre.

A kikötővárosok versenyképessége – összefoglaló jelentés

A kikötő jelenléte hatalmas lehetőség az annak helyt adó város számára, a kereskedelem elősegítése, a munkahelyteremtés, a vállalkozásokat bevonó katalizátorhatás, a növekedés és termelékenység ösztönzése következtében a kikötő hozzájárulása a regionális GDP-hez igen magas hányadot tehet ki. A kikötő jelenléte egyben sajátos feladatokat is indukál, melyek – mint a fokozott környezeti és közlekedési terhelés – ellentétben a régióra áterjedő pozitív hatásokkal, elsősorban helyi szinten jelentkeznek. Az OECD 2010-ben indított programja számos esettanulmányon keresztül vizsgálta a kikötők hatását az azoknak helyt adó városokra, választ keresve

arra, miként aknázhatóak ki legteljesebb mértékben a kikötők közelségéből adódó pozitív hatások, és miként ellensúlyozhatóak a negatívak. A tengeri és folyami kikötőket világszerte vizsgáló program külön tanulmányt szentelt a szlovák kikötővárosoknak, melynek megállapításai hasznos tanulságokkal szolgálhatnak a magyar kikötővárosok számára is.

Az EU új közbeszerzési irányelvei és kapcsolódó aktualitások

A Közbeszerzési Hatóság 2013. október 10-11-én rendezte meg Budapesten *Az EU új közbeszerzési irányelvei és kapcsolódó aktualitások* című nemzetközi konferenciát. A kétnapos szakmai rendezvény a közbeszerzéssel foglalkozó szakemberek körében nagy érdeklődésre tartott számot, a résztvevők létszáma elérte a kétszáz főt.

A rendezvény megnyitóján Németh Lászlóné nemzeti fejlesztési miniszter, Dr. Gajdos Róbert, a Közbeszerzési Hatóság elnöke és Dr. Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke köszöntötte a résztvevőket. A megnyitót követően Joaquim Nunes de Almeida úr, az Európai Bizottság Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatósága alá tartozó Közbeszerzési Igazgatóság igazgatója tartotta meg a rendezvény bevezető előadását az új közbeszerzési irányelvek témakörben. A konferencia szakmai programjában Dr. Jánosi Andrea, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium közbeszerzésért felelős helyettes államtitkára mel-

balról jobbra: Dr. Despina Pachnou (OECD), Dr. Patay Géza (a Magyar Ügyvédi Kamara Közbeszerzési és Versenyeztetési Eseti Bizottságának elnöke), Várhomoki-Molnár Márta (a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közbeszerzés-stratégiai és Tájékoztatási Főosztályának főosztályvezető-helyettese) – Fotó: Közbeszerzési Hatóság

lett rangos hazai és nemzetközi szakértők, köztük az Európai Bizottság munkatársai tartottak előadásokat az új EU irányelvek, közbeszerzési jogorvoslatok, korrupció megelőzése, közbeszerzési etika, támogatásból megvalósuló közbeszerzések ellenőrzésének tapasztalatai, innováció elősegítése, illetve a kis- és középvállalkozások támogatása témáiban.

A rendezvényen meghívott előadóként Despina Pachnou, az OECD Integritásért Felelős Egységének munkatársa első előadásában a közbeszerzési korrupciós kockázatokról és megelőzési lehetőségekről számolt be, a konferencia második napján pedig a kis- és középvállalkozások közbeszerzésekben történő részvételének kérdéskörét fejtette ki.

2013. október 10-11.

Kontakt: [dr. Kovács Dóra \(KH\)](#)

Az elhangzott előadások anyaga magyar és angol nyelven elérhető a [Közbeszerzési Hatóság honlapján](#)

Tudomány, Technológia, és Iparpolitikai Eredmények 2013: Innováció a növekedésért

A gazdasági növekedési adatok jelenleg globálisan elmaradnak a normálisnak vagy elvártanak nevezhető szinttől, ami azt jelenti, hogy kiemelt prioritást élvez a növekedés új forrása-inak meghatározása. Az OECD a válság kitörésének értékelése óta több kiemelt tanulmányában is hangsúlyozta, hogy a tudomány és technológia, az innováció és a vállalkozói réteg ösztönzése olyan kiemelt feladatok, melyek munkahelyeket teremtenek, növelik a versenyképességet és a termelékenységet, azaz a növekedés fontos mozgatórugói. Az OECD statisztikai kiadványa bemutatja, hogy az OECD-tagországok és a Szervezet kiemelt partnerországai ezeken a területeken hogyan teljesítenek. Az adatokat figyelve kirajzolódnak bizonyos trendek, melyek fontosak lehetnek a gazdaságpolitika rövid és hosszabb távú alakulásában. Az eredmények alátámasztják, hogy az innovációs befektetések továbbra is magas prioritást élveznek, legfőképp a K+F támogatások tekintetében. A statisztikák egyik meglepő eredménye, hogy a fiatal vállalkozások láthatóan nagyobb mértékben járulnak hozzá a munkahelyteremtéshez, mint azt korábban gondoltuk. Ezek a cégek globálisan csak a foglalkoztatottak 11%-át alkalmazzák, ugyanakkor a 2008 óta létrehozott munkahelyek 33%-a ebből a rétegből származik. Egy másik érdekes trend, amely a munkahelyteremtés, illetve a munkahelyek megtartása témakört vizsgálva figyelhető meg, hogy a globális értékláncoknak köszönhetően a távoli, külföldi fogyasztási szokások hozzájárulnak a munkahelyteremtéshez. Ezért is kezeli kiemelten a kiadvány az OECD és a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) közös új hozzáadott érték alapú kereskedelmi adatbázisának eredményeit.

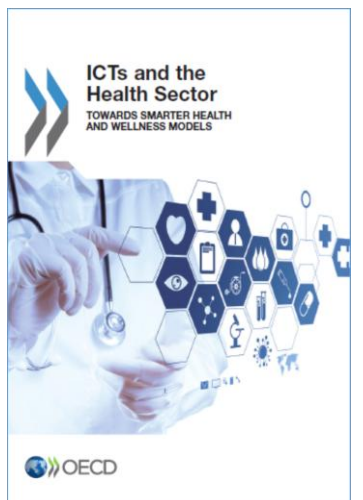

2013. október 23.

Kontakt: [Várkonyi Gergely](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

Infokommunikációs technológia az egészségügyben

2013. október 3.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

Az egészségügyi ellátások hatékonyságát számos ok miatt javítani kell: társadalmi és demográfiai kihívások, krónikus betegségek gyakoriságának emelkedése, korlátozottan rendelkezésre álló erőforrások. E törekvésben komoly segítséget nyújthat az infokommunikációs technológia lehetőségeinek beépítése, és az „okosabb” ellátási modellek alkalmazása, ami az idősök és rokkantak otthoni környezetben tartását is növekvő mértékben teszi lehetővé, és általában is hozzájárul az egészségesebb életmóddöntések meghozatalához. Mindezek mellett egyre fontosabb a „tanuló egészségügyi rendszer” víziója, ami azt jelenti, hogy a gyógyító ellátás mintegy melléktermékeként jelentkező adatokat, információkat rendszerezve a legjobb gyakorlatok folyamatosan finomított tudásbázisa jön létre. Ehhez óriási adatgyűjtési, -megosztási és -elemzési kapacitás szükséges, illetve, hogy az egészségügy mai reaktív, esetközpontú szemlélete proaktív, minőség- és jóllétorientálttá váljon. A kórház és orvos helyett a páciens kerülne a központba, aki a szükséges ellátást a széles értelemezett társadalmi hálótól kapná, – a család és a közösség nagyobb bevonása révén –, személyre szabottan.

A kiadvány a fenti vízióhoz szükséges technológiai és szakpolitikai feltételeket is sorra veszi, építve az OECD és az amerikai Nemzeti Tudományos Alap (NSF) a témában rendezett konferenciáján elhangzottakra. A kötetben közreadott hat tanulmány az egészségügyi és szociális rendszer integrációjának szükségességét, a bevonó gyógyítás és az egészségügyi adatok egyéni birtoklásának kérdéseit, a személyre szabott terápia kihívásait, az egészségügyi és

technológiai innováció konvergenciáját, a személyes adatokkal és adatbiztonsággal kapcsolatban felmerülő új kockázatokat és a „big data” egészségügyi lehetőségeit tárgyalja.

Közegészségügy a genomika korában

2013. augusztus 2.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

A tanulmány az OECD és a brit ESRC Genomika Hálózat közös kutatásának eredményeit adja közre, mely a genomika különböző országokban való alkalmazásának feltételeit és akadályait vette számba. A kutatás hét országban (Finnország, Izrael, Luxemburg, Mexikó, Egyesült Királyság, Kína, Dél-afrikai Köztársaság) vizsgálta részletesen a genomika célzott gyógyításban (stratified medicine), illetve a fertőző betegsé-

gek kezelésében való alkalmazását (azaz azt, amikor a genomikán alapulva azonosítják, hogy egy orvosi beavatkozásra a populáció mely részei hogyan reagálnak). A kis, és talán nem is reprezentatív minta nem tett lehetővé szigorú összehasonlító megközelítést, de az esettanulmányok mégis alkalmasak némely nemzetközi szinten is értelmezhető tapasztalat azonosítására. Ilyen például, hogy a célzott gyógyításban inkább még csak kutatási fázisban jár a genomika alkalmazása, de a fertőző betegségek kezelésében már ma is érdemi közegészségügyi előnyök érhetők el általa, mind a járványok azonosítása és követése, mind a vakcinafejlesztés terén. A magas jövedelmű országokban a genomikát elsősorban a krónikus betegségek visszaszorításában kívánják alkalmazni, míg a közepes és alacsony jövedelműekben nagyobb hangsúlyt helyeznek a járványok kezelésére. Míg ez utóbbi területen élénk a nemzetközi együttműködés, a célzott gyógyítás vonatkozásában még kutatói szinten is inkább a nemzeti megközelítések dominálnak.

Kórházi ellátásvolumen kezelése: Németország és OECD-tapasztalatok

2013. október 11.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

A német Egészségügyi Minisztérium és az OECD által szervezett konferencia háttérként készült tanulmány az OECD-országok tapasztalatai fényében világítja át a kórházi ellátásvolumen kezelésének német gyakorlatát. Az országspecifikus megközelítés ellenére általánosan is érdekesek lehetnek a megállapítások. A szerzők szerint a

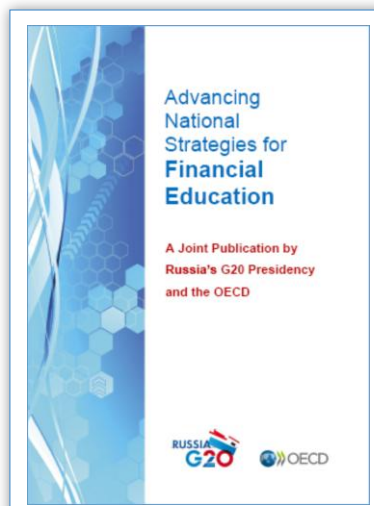
német kórházfinanszírozás felülről nyitottabb, és így gyengébb költségkontrollt tesz lehetővé, mint sok más OECD-országban. Ennek fő oka, hogy a homogén betegcsoportok (DRG) a németeknél inkább csak árazási információt szolgáltatnak, míg máshol ezen keresztül befolyásolják a kórházak költségvetését, ráadásul a tartományi kórházak nem érdekeltek a kapacitások racionalizálásában sem. A tanulmány kiemeli továbbá, hogy az ellátásmínőségre vonatkozóan rendelkezésre álló rengeteg adatot jobban fel lehetne használni közvetlenül a finanszírozás terén is.

A pénzügyi oktatás nemzeti stratégiáinak előmozdítása

Egyre több országban ismerik fel a pénzügyi ismeretek alacsony átlagos szintjének káros hosszú távú hatásait. A pénzügyi termékek és szolgáltatások növekvő elérhetősége és összetettsége mellett mérséklődött azok köz- és foglalkozási hasznossága, azaz egyre fontosabb, hogy a fogyasztók informált döntéseket hozzanak. A lakosság és különösen a veszélyeztetett csoportok e képessége és a szükséges ismeretszintje azonban még ma is korlátozott, melynek negatív hatásai nemcsak az egyén szintjén jelentkeznek, de a pénzügyi rendszer, sőt a gazdaság hosszú távú stabilitását is kockára tehetik. Erre válaszul számos országban helyeznek egyre nagyobb hangsúlyt a pénzügyi fogyasztók informálására, oktatására és információhoz való hozzáférésük javítására is, a pénzügyi fogyasztóvédelem, illetve szabályozás erősítése mellett. A pénzügyi válság következményeként is, egyre több ország kezdi kidolgozni az e területet lefedő nemzeti stratégiáját. Mára 45 stratégiát fogadtak el, néhol az oktatási, fogyasztóvédelmi és hozzáférési kérdéseket egy dokumentumban, máshol külön kezelve. Az orosz G20 elnökség és az OECD közös kiadványa 21 ország stratégiáját tekinti át, az egyes megoldások részletes bemutatása mellett a levonható tanulságokat is összegezve.

Természetesen nincs mindenhol általánosan alkalmazható stratégia, mert azokat az adott ország lakosságának igényeire, pénzügyi rendszerére és kultúrájára kell szabni, rugalmasan változtatva a hangsúlyokat az oktatás, informálás, elértetés javítása, illetve a fogyasztóvédelem között. Ugyanakkor vannak közös pontok: a nemzeti stratégiák olyan országos szinten koordinált programot tartalmaznak, amely (gyakran jogi eszközökkel) is kiemeli a pénzügyi oktatás fontosságát, és definiálja annak tartalmát, biztosítja a kulcsszereplők együttműködését, kijelöli a koordinálást felelős szervezetet, előre meghatározott célokkal tagolt menetrendet állít fel, iránymutatást ad a nemzeti irányelvek hatékony lokális alkalmazására. Mindez általában a pénzügyi ismeretek szintjének országos felmérésén alapul, amit időközönként ismételni is kell az eredmények méréséhez. Bár a nemzeti stratégiák a teljes lakosság pénzügyi ismereteit hivatottak javítani, vannak kiemelten kezelendő csoportok (pl. fiatalok, vagy országtól függően a nők, bevándorlók, vállalkozók, alacsony jövedelmű rétegek, idősek). A megcélzott rétegek csak több eszközt alkalmazó széles körű módszerekkel érhetők el, melynek ugyanúgy részei a formális iskolai oktatás, a témának szentelt honlapok és interaktív eszközök mint az ismeretterjesztés egyéb formái. A különböző érdekeltek aktív bevonása is lényeges, ami a köz- és magánszféra szoros együttműködését, illetve gyakran a finanszírozás megosztását is jelenti.

2013. október 3.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD.org](#)

Kivonat: [OECD.org](#)

További információk: [OECD.org](#)

Pénzügyi oktatás a pénzügyi hozzáférhetőség javításáért

A 2010-ben az OECD/INFE és az orosz támogatással elindított projekt eredményeit bemutató tanulmány a pénzügyi oktatás szerepét járja körül a pénzügyi szolgáltatások hozzáférhetőségének javításában a társadalom valamennyi szegmense számára, beleértve az elérhetőség, megfizethetőség és eltérő igények kiszolgálásának szempontjait is. A pénzügyi ismeretek bővítése kulcsfontosságú a hozzáférés (inclusion) javítása szempontjából, és a tanulmány az alkalmazott megoldások előnyeinek és kihívásainak áttekintésével járul hozzá a legjobb gyakorlatok, illetve a további teendők azonosításához.

2013. október 11.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

Nők és a pénzügyi oktatás

A nemek közti egyenlőtlenség fontos dimenziója a gazdasági és pénzügyi lehetőségek különbsége. Az OECD/INFE 2012. évi felmérése szerint a vizsgált 14 országban egyetlen kivétellel – ami éppen Magyarország – a nők pénzügyi ismeretei érdemben gyengébbek, mint a férfiaké. Az e helyzet orvoslásának lehetőségeit áttekintő kutatás eredményeit mutatja be e kötet, az adatok és a részletes elemzés mellett szakpolitikai iránymutatást is nyújtva a döntéshozók számára arra, hogy miképpen lehet a nők igényeihez szabott módon alakítani a pénzügyi oktatást.

2013. október 16.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

Adópolitikai körkép öt évvel a válság után

Noha a gazdasági és pénzügyi válság tetőpontján már túljutottunk, a hatásai máig érezhetőek, hisz számos OECD-országban még nem sikerült erőssé és fenntarthatóvá tenni a növekedést, ráadásul a válságot megelőzően is érezhető kihívások – globalizáció, klímaváltozás, növekvő egyenlőtlenségek és elöregedés – is megoldásra várnak. A tanulmány ebből az alapállásból tekinti át az OECD-országok adópolitikai helyzetét, és a válság fiskális és makrogazdasági hatásaira adott adópolitikai válaszokat, melyek nem csak az adóztatás szintjét, de szerkezetét is módosították. A válság első szakaszában az adóbevételek ciklikus hatások és kisebb részben élenkítő célú adócsökkentések miatt mérséklődtek, de mára ez a tendencia (átlagban) megfordult. Az adómix 2008 óta a jövedelemadók irányából egyre inkább a fogyasztási adók és társadalombiztosítási hozzájárulások felé mozdult el. A társasági (jövedelem)adók amúgy is a legérzékenyebbek a gazdasági ciklus változásaira, de tekintettel a beruházások kilábalásban játszott fontos szerepére, az országok inkább a társasági adó kulcsának csökkentése, vagy új, beruházást és K+F-t ösztönző kedvezmények bevezetése mellett döntöttek. A fiskális konszolidáció terheinek igazságosabb megosztása érdekében inkább a tőkejövedelmek (és megtakarítások), azaz a vállalkozások helyett inkább a tulajdonosok terhei erősödtek. A személyi jövedelemadó és a társadalombiztosítási járulékok területén a teljes adóbevétel belüli súlyuk miatt kevesebb reform született, de a magasra szökő munkanélküliség következtében több országban javították az alacsony keresetű és

képzettségű rétegek munka- és alkalmazási ösztönzőit. Ezzel szemben – megtörve a válság előtti két évtizedes trendet – a személyi jövedelmekre kivetett adók progresszivitása (és felső kulcsa) emelkedett. A kulcsváltozások mellett az adókedvezmények, adókiadások mérséklése is sok helyütt terítékre került, de csak a legnyilvánvalóbb lépések történtek meg, mivel az adóalapok szélesítése továbbra is nehéz a politikai gazdaságtan miatt. Noha az utóbbi évek gazdasági hullámzásainak egyik oka az ingatlanpiaci buborékok kialakulása volt, és a rendszeres ingatlanadók az egyik legstabilabb és kiszámíthatóbb bevételi forrást jelentik (ellentétben például az ingatlantranzakciók terheivel, ráadásul az adóalapot nem érinti sem a globalizáció, sem az adóverseny), kevés ország választotta ezt az eszközt a konszolidáció során, ahogy a környezetterheléshez kötődő terhek sem növekedtek. Ezzel szemben az áfa emelése és a kedvezmények szűkítése sok országra volt jellemző. A pénzügyi szektor erősebb adóztatását viszont csak néhány ország választotta, és az adórendszerek adósságfinanszírozást támogató szerkezete is nagyjából változatlan maradt. A fogyasztási és jövedelemadók terheinek további emelése az alapok szélesítése, és az ingatlan- és környezetterheléshez kötődő adózás nélkül egyre erősebben torzítja majd az adórendszerek hatásait, de az egyes kedvezmények jogosultjai továbbra is nagyobb lobbierőt képviselnek, mint az igazságosabb teherelosztás diszperz haszonélvezői. Ezt a gátat a magas növekedés éveiben ugyanúgy nem sikerült áttörni, mint a válság miatt előálló kiigazítási kényszer nyomása alatt.

A munkahelyek számának katasztrofális visszaesése

A tanulmány a portugál munkaerőpiac folyamatait elemzi a jelen válság fényében, különös tekintettel a munkahelyek számának visszaesésére (job destruction), ami egész más mintát követ, mint a korábbi válságok során. Noha az elemzés országspecifikus, a megállapításai általánosságban is segíthetnek megérteni a munkahelyek megszűnéséhez vezető főbb tényezőket és ezek hatásmechanizmusait. Portugáliában a megszűnő munkahelyek inkább a vállalkozások megszűnéséhez köthetők, a működő munkáltatók inkább bérbefagyasztással és a minimálbérek arányának emelésével igyekeztek alkalmazkodni. A tanulmány három csatornát tárgyal, melyek felerősítették a válság munkapiaci hatásait: (1) a hitelcsatorna, (2) a bér rugalmatlanság, (3) a munkerőpiac szegmentációja. Az adatok szerint a jelentős hitelszűke volt az egyik fő oka a cégek megszűnésének, és így a munkanélküliség emelkedésének, de a határozott idejű szerződéssel rendelkezők magas aránya (a szegmentáció) is felerősítette a válság hatását. A bér rugalmatlanság inkább a munkahelyteremtést akadályozza, mivel nagyrészt alacsony bérű, képzettségű és termelékenységgű munkahelyek szűntek meg, és az ezekből kikerülő munkanélküliek elhelyezkedése egyelőre szinte reménytelennek tűnik. A megoldást a tömeges képzési programok és célzott elhelyezkedést segítő támogatások mellett az alkalmazási szabályok egységesítése és a hitelpiachoz való hozzáférés javítása jelenthet, mely utóbbihoz európai szintű intézkedések is szükségesek.

2013. szeptember 4.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

2013. szeptember 23.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

Belső leértékelés - javíthatja a versenyképességet?

A gazdasági válság rávilágított arra, hogy az eurózána tagállamai között a külső versenyképesség tekintetében is óriási különbségek vannak. Mivel az árfolyam nominális leértékelése a valutaunióban nem lehetséges, a gondokkal küzdő országokban a belső (fiskális) leértékelés eszközehez nyúltak – azaz csökkentették a munkaadói terheket a fogyasztási adóterhek emelése mellett – annak érdekében, hogy javítsanak versenyképességi helyzetükön. A tanulmány a lépés potenciális hatásait, illetve a várt eredmények eléréséhez szükséges feltételeket tekinti át. Megállapításai szerint a belső leértékelés átmenetileg javíthatja a versenyképességet, de tartós reálhatásai várhatóan viszonylag csekélyek, így nem helyettesítheti a mélyebb, strukturális jellegű munkaerőpiaci, termékpiazi vagy pénzügyi reformokat – igaz, egy szélesebb csomag részeként elősegítheti azok hatásait. A TB-járlékok ÁFA-emelésből finanszírozott mérséklése az export és import relatív árának alakítása révén javíthatja a külkereskedelmi termékgazdaglalom egyenlegét, főként, ha a külkereskedelmi volumenek érzékenyek az árakra és az árfolyam rögzített (pl. egy valutaunióban). Laza monetáris politika mellett a belső leértékelés tartósan emeli a hazai árszintet, ami idővel a bérszintet is feljebb húzza, így alapvetően tartós reálhatás nem várható. A következő feltételek teljesülése esetén, egy gyenge permanens hatás mégis elképzelhető: az ÁFA alapja szélesebb, mint a TB-járlékoké (általában ez adott), a bérek rugalmatlanok (pl. magas minimálbér miatt). Ugyanakkor a tartós hatás ebben az esetben is gyenge, a GDP 1%-ának megfelelő átrendezés esetén is jócskán 1% alatti. További komplikáció, hogy ha a szociális transzferek jellemzően indexáltak (követik az árakat), a lépés a kiadások emelkedésével is jár, szűkítve a járulékcsonkítási mozgásteret. Ezzel együtt a lépés – a versenyképességi hatásoktól függetlenül is – növekedésbarátabbá teszi az adórendszert, illetve növelheti a munkakeresletet is, így egy szélesebb reformcsomag részeként pozitív hatásokkal járhat.

2013. október 2.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

A monetáris politika hatékonysága a válság kezdete óta

A válság kitörésére a legnagyobb OECD-országok masszív monetáris élénkítéssel válaszoltak. Noha ez segített a pénzügyi piacok stabilizálásában és a defláció elkerülésében, jelentősen hozzájárult az eszközárak emelkedéséhez és a hitelköltségek mérséklődéséhez (kivéve a sérülékeny eurózonatagok esetében), a GDP-növekedés továbbra is alacsony és a kapacitásfelesleg még mindig magas, így a monetáris stimulusok hatása elmaradt a várttól. Az elemzés ennek okait keresve három tényező kombinációjára hívja fel a figyelmet. Az egyik, hogy a potenciális növekedés lefékeződése mérsékelte a természetes kamatlábat (azaz a beruházások határtermelékenységét) is, ami gyengítette a stimulus erejét, mégha ez a tényező a tőkeállomány alkalmazkodását követően gyengül is majd. A másik a háztartások és a nem-pénzügyi vállalkozások mérlegalkalmazkodása, az államháztartások párhuzamos és jelentős konszolidációja, illetve a megnövekedett bizonytalanságok jelentette fékezőhatás. A harmadik pedig, hogy a monetáris politika banki hitelezés irányában érvényesülő transzmissziója gyengült a válság hatására, mivel a banki mérlegalkalmazkodási kényszer, illetve a növekvő bizonytalanságok egyszerre szűkítették a bankok hitelezési képességét és hajlandóságát. A szerzők véleménye szerint a jelentős monetáris élénkítés tartós alkalmazása negatív hatásokat eredményezhet, melyek valószínűsége az időtartammal párhuzamosan növekszik. Ezért az egyes országok monetáris hatásainak érdemes folyamatosan felülvizsgálni az élénkítő lépések költség-haszon viszonyait.

2013. augusztus 12.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

A rendkívüli monetáris élénkítés előnyei és kockázatai

A legnagyobb OECD-országokban jelenleg alkalmazott rendkívüli monetáris élénkítési eszközökkel kapcsolatos kilátásokat nagyban meghatározzák azok várható marginális előnyei és kockázatai. A tanulmány olyan elemzési keretet mutat be és alkalmaz 4 esetben (eurózána, Japán, Egyesült Királyság és USA), ami ezek felmérésére lehet alkalmas. A főbb potenciális kockázatokat a kockázati étvágy túlzott megerősödése, az inflációs várakozások emelkedése, az „evergreening” elterjedése a hitelpiacon, a stimulus kivezetésével kapcsolatos növekvő piaci hullámzások jelentik, amelyek megjelenésére itt-ott már utalnak jelek. A szerzők szerint a vizsgált országok közül az USA-ban már közel lehet az a pillanat, amikor a kockázatok túlsúlyba kerülnek, és indokolt lehet az élénkítési politika kivezetése. Az Egyesült Királyság esetében az értékelés nem egyértelmű (a QE-eszközök relatíve kevésbé hatékonyak, és az inflációs kockázatok is emelkednek, a gyenge gazdaság viszont az élénkítési orientáció tartását támasztja alá), Japán és az eurózána tekintetében pedig további élénkítés is indokolt lehet.

2013. augusztus 12.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

Innovatív finanszírozás és szolgáltatások a munkanélküliek bevonásához

2013. szeptember 10.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD.org](#)

A tanulmány olyan innovatív finanszírozási és szolgáltatásnyújtási megoldásokat mutat be, amelyek a tartós munkanélküliek munkapiacra történő visszailleszkedését hivatottak segíteni. A kihívások azonosítása mellett a kiadvány szót ejt a szociális befektetések gyorsan bővülő fajtáiról (pl. a brit Big Society Capital), a társadalmi garanciákat alkalmazó, önfoglalkozást segítő mikrofinanszírozási megoldásokról, a „beruházás a megtakarításért” megközelítésről, illetve a közösségi média eszközeit alkalmazó közbeszerzési és tömegfinanszírozási (crowdfunding) megoldásokról. Az

írók külön fejezetet szenteltek a nagyszámú mikroprojekt finanszírozásával, illetve a szolgáltatásnyújtás decentralizálásával kapcsolatos kérdéseknek, illetve az eredményekhez kötött finanszírozásra alapuló szolgáltatásnyújtást piaci előfinanszírozással összekötő technikák bemutatásának (pl. Social Impact Bond). Noha az ilyen típusú megoldások már korábban megjelentek, a válság új lendületet adott a társadalmi szolgáltatások újszerű finanszírozásán gondolkodóknak, és várható, hogy szélesebb körben is elterjednek majd az ilyen társadalmi célú kötvények is. Mivel a társadalmi szolgáltatások finanszírozása így inkább befektetésnek tekinthető, szemben a hagyományos inputfinanszírozással, a mögöttes logika is megváltozik, új kihívások elé állítva az éves költségvetésekben gondolkodó szolgáltatásnyújtókat. A közfinanszírozást kiegészítő új források bevonása keretében azonban építeni kell az infrastruktúrafinanszírozás PPP-konstrukciói során szerzett tapasztalatokra, és az új hibrid megoldások felépítésekor kerülni kell a korábbi hibákat. A döntéshozóknak fejleszteniük kell a szerződéskötésekkel kapcsolatos jogi és gazdasági megalapozó kapacitásokat, és a megrendelőtől független elemzésnek kell alávetniük az ígéretesnek mutatkozó pilot-megoldásokat, továbbá érdemes megfontolniuk a szolgáltatásnyújtás mellett a finanszírozási rendszer decentralizációját is, például a Dániában alkalmazott modell mentén.

Lokális stratégiák a fiatalok foglalkoztatásáért – Gyakorlati tapasztalatok

2013. szeptember 12.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD.org](#)

A fiatalok körében már a válságot megelőzően is magas munkanélküliség tovább emelkedett az utóbbi években. Erre válaszul az OECD Miniszteri Értekezlete 2013 májusában elfogadta az Akcióterv a fiatalokért kezdeményezést, ami a munkanélküliség rövid távú kezelése mellett a fiatalok foglalkoztatási helyzetének tartós javítását is célozza. A kötet a sikerrel alkalmazott helyi megoldásokat veszi sorra az OECD LEED programja keretében készített esettanulmányok alapján. A tanulságok szerint a fiatalok foglalkoztatását célzó programok irányítása terén a célok, ösztönzők és a

sikerkritériumok mérésének összhangja mellett az adatok rendelkezésre állása is feltétlenül szükséges, különösen a munkavállalók képességeire vonatkozó helyi szükségletek és kínálatok illeszkedése kapcsán. Emellett kedvezőnek tűnnek a szektorális, illetve a foglalkoztatót aktívan bevonó megközelítések, mert ezek biztosíthatják, hogy a képességfejlesztési beruházások a megfelelő irányban és mértékben történjenek meg. A munka és a képzés világából kiesők (NEET) kapcsán az látszik hatékonyak, ha a beavatkozás már az oktatási rendszer minél korábbi fázisaiban megkezdődik, például az iskolaelhagyási arány csökkentése, és a személyre szabott, sőt informális tanácsadás és képzés segítségével. Emellett a jól teljesítők támogatása is indokolt például a vállalkozóvá válás, illetve az univerzális (azaz nem munkaspecifikus) képességek fejlesztése, valamint a képzés és a gyakorlat kombinálása terén. A kötet végül két sikeres programot is bemutat: a brit Glasgow Youth Employment Partnership (YEP) és a kanadai BladeRunners programot.

Helyi munkahelyteremtés: Miként segíthetnek a foglalkoztatási és képzési ügynökségek? – Írország

2013. szeptember 11.

Kontakt: [Tóth Péter](#)

Kiadvány: [OECD.org](#)

A válság során magasra szökő munkanélküliség Írországban is kiemelt kérdés. Mivel a növekedés és a munkahelyteremtés erősítése mellett a tartós és inkluzív foglalkoztatás is cél, az OECD LEED programja olyan nemzetközi összehasonlító munkába kezdett, ami a lokális munkaerő-piaci programok hatását elemzi a foglalkoztatás

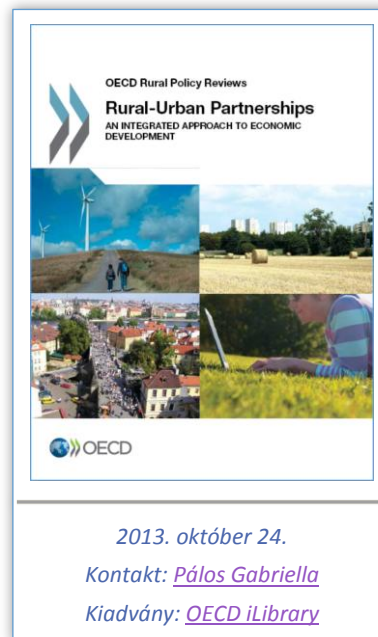
minősége javításának szempontjából. Az összehasonlítást megalapozó országspecifikus tanulmányok felméri a foglalkoztatási és képzési szolgáltatók kapacitásait, a helyi gazdaság ellenállóképességét, képzettségi szintjét és foglalkoztatási minőségét javító hosszú távú stratégiához való hozzájárulását. A több szervezetet, illetve a komoly írást reformot átvilágító munka számos nemzeti és helyi szinten is érvényes ajánlást eredményezett, melyek más országok számára is tanulságokkal szolgálhatnak.

Város-Vidék Partnerség – Integrált szemlélet a gazdasági fejlődés érdekében

A város és vidék fejlesztését hagyományosan külön területként kezelik, e térségek eltérő gazdasági, kulturális és szerkezeti sajátosságaiból adódóan. Azonban napjainkban a vidék és város között, ezek egymást kiegészítő sajátosságai előnyeinek kölcsönös kihasználása érdekében egyre szorosabb integráció kívánatos. Az integrációt hátráltató tényező lehet a város és vidék egymástól elkülönülő igazgatása – az egymástól független önkormányzatok közötti együttműködés formáinak, megfelelő csatornáinak hiánya akadályozhatja a kölcsönös gazdasági előnyt jelentő kapcsolódási pontok kiaknázását.

Az OECD jelen tanulmánya azt vizsgálja, hogy az együttműködés milyen formái, ezen belül is a város és vidék közötti partnerség miként segíthetik elő ezen területek és lakosaik prosperitását. A tanulmány egy elméleti keretrendszerben azonosítja a város-vidék partnerséget általánosságban befolyásoló tényezőket, másrészt az OECD-tagállamokban fellelhető esettanulmányok kapcsán vizsgálja a partnerségek dinamikáját, fő jellegzetességeit, továbbá az együttműködés során elért eredményeket és az igazgatás kapcsán felmerült problémákat.

A tanulmány rávilágít arra az összefüggésre, miszerint általánosságban a város és vidék erősebb integrációjához magasabb népességnövekedési ráta és GDP/fő érték társul. Az adminisztratív határokon átnyúló integráció eléréséhez megfelelő flexibilitást engedő csatornák alkalmazása szükséges, melyek megalkotását a helyi igényekre és sajátosságokra tekintettel kell kialakítani. A város és vidék közötti, kölcsönösen gyümölcsöző és fenntartható együttműködés érdekében a tanulmány számos ajánlást fogalmaz meg nemzeti, regionális és helyi szinten a döntéshozók számára.

Az OECD-országok és a fejlődő gazdaságok agrárpolitikai monitoringja és értékelése

Az agrárpolitikákról szóló jelentés idén az OECD-országok mellett a fejlődő országok (Brazília, Kína, Oroszország, Kazahsztán, Indonézia, Dél-Afrika, Ukrajna) által alkalmazott támogatásokat elemzi. A kiadvány szerint a 2011-ben tapasztalt csökkenést követően, a termelői támogatások 2012-ben újra fellendülést mutatnak. Néhány országban a költségvetési támogatások növekedtek, elsősorban azon kifizetések miatt, amelyek segítették a termelőket, hogy a kivételes körülmények (pl. aszály vagy áradás) okozta nehézségekkel meg tudjanak birkózni. A termeléshez közvetlenül kapcsolható támogatásoktól elmozdulás figyelhető meg az indirekt támogatások felé. Az OECD-országok különböző ütemben távolodnak el a termelők olyan szabályozókkal való támogatásától, amelyek növelik a belső árakat. Minél kevésbé kapcsolódik a támogatás a termeléshez, annál kevésbé piacszarvó. A tanulmány azt is megállapítja, hogy továbbra is nagyon kevés az olyan törekvés, amely közvetlenül a környezet- és kockázatkezelést célozná. A kiadványban az EU tagállamai külön-külön nem szerepelnek, azonban részletes elemzés készült az EU egységes piacáról.

Agrárpolitikai eszközök a zöld növekedés támogatásához

Az OECD tanulmánya azokat a tagországi tapasztalatokat vizsgálja, melyek az elmúlt években jelentkeztek szabályozási, politikai téren az agrárpolitikában a zöld növekedés támogatása érdekében. Összehasonlítja az egyes megközelítéseket, valamint átfogó képet mutat be a hasonlóságokról, ezáltal segítséget nyújtva az országoknak egy agrárpolitikai zöld növekedési stratégia létrehozásában. A tanulmány szerint országonként jelentősen eltér a téma iránti ambíció. Az OECD meglátása, hogy számottevő eredményekről akkor lehet beszámolni, ha létrejön egy céljaiban és eszközeiben harmonizált szabályozási rendszer, melyen belül minden elem egyik kiemelt célja a zöld növekedés támogatása úgy, hogy a kijelölt végső és köztes célok nem rugaszkodnak el a realitás talajától.

Kockázatkezelés – a vészhelyzetkezelés stratégiai megközelítése

2013. augusztus 29.

Kontakt: [Pálos Gabriella](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

A katasztrófák elleni védekezés, a veszélyhelyzetek kezelése és elhárítása, állampolgári védelme az állam elsődleges feladatai közé tartozik. A veszélyhelyzeteket kiváltó események köre ugyanakkor nem állandó, a katasztrófavédelemnek időről-időre újabb, gyakran határon átnyúló hatásokkal bíró kihívásokkal kell szembenéznie. Az OECD High Level Risk Forum megbízásából készült tanulmány a hagyományosnak tekinthető és az új típusú válsághelyzetek kezelésének új megközelítéseit tárgyalva arra keres választ, milyen módon lehet olyan katasztrófavédelmi rendszert kialakítani,

amely egyaránt képes az újabb válsághelyzetek kezeléséhez szükséges alkalmazkodásra, ugyanakkor a régi típusú kockázatok megelőzéséhez és elhárításához szükséges képességek megtartására. A dokumentum öt javaslatot ajánl megfontolásra. A nemzeti katasztrófavédelmi keretrendszerben a hagyományos kockázatok kezeléséhez szükséges kapacitásokon túl az új válsághelyzetek kezelésére flexibilis, gyorsan növelhető kapacitásokat kell biztosítani. A katasztrófavédelemre való felkészülés és elhárítás során a multidiszciplináris tervezésen túl a szakértők rapid mobilizálását lehetővé tevő rendszer kialakítása ajánlott. A válság során betöltött vezetői szerepekre, kommunikációra történő felkészülés mellett a katasztrófavédelem és a politikai vezetők pontos szerepének meghatározása segíti a válságkezelés hatékonyságát. A kormányoknak közös fellépést segítő hálózatok felépítése, irányítása, tréningje útján érdemes kiaknázni a civil szervezetek és privát szféra kapacitásait. A nemzetközi együttműködés a jövőben kiterjedhet a globális monitoring rendszerek, közös korai előrejelző rendszerek üzemeltetésére, egyeztetett kommunikációs csatornák kialakítására, kölcsönösen bevethető gyorsbeavatkozó egységek, speciális egységek és eszközök fenntartására.

A szociális vállalkozások fellendítése Szerbiában

2013. október 11.

Kontakt: [Pálos Gabriella](#)

Kiadvány: [OECD iLibrary](#)

Szerbia az elmúlt időszakban számottevő lépéseket tett a demokrácia és a piacgazdaság kiteljesítése irányában, azonban – a tervezett EU csatlakozásra is tekintettel – további, számos szektorra kiterjedő erőfeszítés szükséges a teljes átalakuláshoz. E folyamatot segíthetik a szociális vállalkozások, melyek szociális felzárkóztatást, vidékfejlesztést, civil társadalom építését célzó tevékenységükkel a társadalom jólétében kézzelfogható javulást eredményeznek. Az OECD Helyi Gazdaság- és Foglalkoztatás-fejlesztési Akcióprogramjának (LEED Program) szociális vállalkozások fellendítését célzó kezdeményezése keretében készített jelentés az OECD szakértőinek 2012 első negyedévében lefolytatott helyszíni vizsgálatán alapul, melynek során a szerb szociális vállalkozások helyzetét, és az ezek számára nyújtott támogatást vették górcső alá. (A szerb parlament a jelentés lezárását követően fogadta el a szociális vállalkozásokról és a közbeszerzésről szóló törvényeket, melyekkel ezért a jelentés nem foglalkozik.) A LEED Program soron következő ülésére 2013. november 20-21-én az északír Londonderryben kerül sor. Az ülés fő témái olyan, hazánk számára is aktualitással bíró kérdések lesznek, mint a tudásalapú vállalkozások támogatása, helyi munkaerőpiacok fejlesztése és a fiatalok munkaerőpiaci integrációja.

Tudástár

A gázenergia és a villamos energia terén a jelenlegi hatalmas regionális árkülönbségek az elkövetkezendő 20 évben mérséklődni fognak, de várhatóan továbbra is szignifikánsak maradnak. Az EU gazdasági versenyképességére előreláthatólag nagyon negatívan hathat, hogy a tagországok rövid távon háromszoros, hosszabb távon kétszeres gáz és villamosáram nagykereskedelmi árral kell, hogy számoljanak az Egyesült Államokhoz képest.

